1. zárthelyi dolgozat Geometriából (2011. március 24.)

1. Budapestről (K.h. 19°, É.sz. 47°30′) indulva az északi sarkkör (É.sz. 66°30′) geometriai érintésével egy főkör mentén körberepüljük a Földet. Feltöltött üzemanyagtartállyal indulunk, és útközben a távolságot egyenletesen felosztva hatszor tankolunk a levegőben. Határozzuk meg az indulás irányát, a pálya Északi-sarkkörrel közös pontjának hosszúsági koordinátáját és az utolsó tankolás helyének földrajzi koordinátáit is. A lehetséges megoldások közül azt válasszuk, amelyben az indulás iránya hegyesszög. (10p)

2. Határozzuk meg az egységnyi sugarú gömb felületére illeszkedő, egységnyi területű gömbi négyzet (szabályos négyszög) beírt körének területét. (10 pont)

3. Egy szabályos négyoldalú gúla magassága 22, alaplapja illeszkedik a $6x - 9y + 2z + 50 = 0$ egyenletű síkra, a test egyik oldalélének egyenletrendszere pedig $x / 5 - 1 = -y / 24 - 2/3 = = -z / 2 + 9/2$. Határozzuk meg a test csúcsainak koordinátáit. Elég az egyik megoldást kiszámítani. (12 pont)

4. Adottak az e és f egyenesek valamint az α és β síkok. Állítsuk elő az e és f egyeneseknek azt a transzverzálisát, amely párhuzamos az α és a β síkkal is. e: $x = 5 - 6t$, $y = -3t$, $z = 1 + 4t$; f: $x = 2t$, $y = 3 + t$, $z = 9 - t$; α: $x - y = 19$; β: $2x + 11z = 17$. (10 pont)

5. Ismertessük a Feuerbach-féle körre vonatkozó tételt, és bizonyítsuk be a megfogalmazott állítást. (8 pont)

1. zárthelyi első pótlása Geometriából (2011. május 12.)

1. Mekkora a *Bermuda-háromszög* területe? A háromszög csúcsait *Bermuda szigete* (É: 32°18′, Ny: 64°47′), *Miami* (É: 25°47′, Ny: 80°14′) és *Puerto Rico* (É: 18°28′, Ny: 66°6′) képezi. A Földet egy 6371 km sugarú gömbnek tekintsük. (10p)

2. Egy szabályos tetraéder éleit érintő gömbön tekintsük a tetraéderlapok beírt körei által határolt gömbi köröket. Számítsuk ki e négy egybevágó gömbi kör összterületének és a gömb teljes felszínének arányát. (12 pont)

3. Egy szabályos tetraéder egyik csúcsa az $A(-4, 1, -3)$ pont, egyik élének e egyenesét pedig az $x + y = 2$, $z = 10$ egyenletrendszer írja le. Határozzuk meg a tetraéder *B, C,* és *D* csúcsait. (12 pont)

4. Állítsuk elő az e és f egyenesek origón áthaladó transzverzálisának paraméteres egyenletrendszerét, és a transzverzális szakasz végpontjainak koordinátáit. e: $2 - 2x = 2y = z - 5$, f: $(x + 1) / 5 = (1 - y) / 3 = (z - 1) / 3$. (8 pont)

5. Ismertessük a szabályos ötszög szerkesztésének módját (adott középpont és adott csúcs esetén), és bizonyítsuk az eljárás helyességét. (8 pont)

1. zárthelyi második pótlása Geometriából (2011. május 19.)

1. Számítsuk ki *Budapest* (É: 47°30′, K: 19°2′) és *Peking* (É: 39°54′, K: 116°24′) gömbi távolságát. Határozzuk meg a *Budapest – Peking – Északi-sark* gömbháromszög *Északi-sarkkörön* (É: 66°30′) kívül eső részének a területét. A *Földet* egy 6371 km sugarú gömbnek tekintsük. (10p)

2. A gömb felületét egybevágó szabályos gömbháromszögekre és egybevágó szabályos gömbnégyszögekre bontjuk úgy, hogy minden élhez az egyik oldalon egy háromszög, a másikon pedig egy négyszög csatlakozik, és minden csúcsot két-két négyszög és két-két háromszög vesz körül. Határozzuk meg a négyszögekbe és a háromszögekbe írható gömbi körök területének arányát. (Az említett felosztás a gömbbel koncentrikus (4, 3, 4, 3) archimédeszi test kivetítésével származtatható. Maga a test pedig egy kockából nyerhető, ha annak minden csúcsát a belőle kiinduló élek felezőpontjain áthaladó síkokkal lemetszük.) (12 pont)

3. Adott egy szabályos négyoldalú gúla alaplapjának α síkja és a gúla M csúcsa. Adott továbbá az egyik oldallap M-re illeszkedő β síkja. Határozzuk meg a gúla alaplapon lévő *A, B, C, D* csúcsainak koordinátáit. α: $2x + 6y - 3z = -21$, β: $8x + 10y + 9z = 77$, $M(4, 9, -5)$. (12 pont)

4. Határozzuk meg az e és f egyenesek távolságát és hajlásszögét, állítsuk elő normál transzverzálisuk egyenletrendszerét. e: $4 - 2x = 6y - 24 = 3z + 12$, f: $1 - x = 6y = 2z - 10$. (10 pont)

5. Ismertessük HERON (háromszög területére vonatkozó) tételét, és bizonyítsuk azt. (8 pont)